

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДНУ «ІНСТИТУТ МОДЕРНІЗАЦІЇ ЗМІСТУ ОСВІТИ»
БІЛОЦЕРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

**Всеукраїнська науково-практична конференція
магістрантів і молодих дослідників**

«НАУКОВІ ПОШУКИ МОЛОДІ У ХХІ СТОЛІТТІ»

**АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ РОЗВИТКУ АГРАРНОГО ТА ЗЕМЕЛЬНОГО
ПРАВА: НАЦІОНАЛЬНИЙ І МІЖНАРОДНИЙ ВИМІР**

29 жовтня 2025 року

Біла Церква
2025

Бойко І.О., Сімакова С.І. Міжнародні стандарти протидії корупції та їх імплементація в кримінально-правову політику України на шляху до членства в ЄС.....	47
Гамоцький Я.В., Настіна О.І. Право володіння земельними ділянками у воєнний час.....	49
Гудзікевич Л.І., Настіна О.І. Правовий статус юридичної клініки як структурного підрозділу закладу вищої освіти.....	50
Гудик К.С., Настіна О.І. Право постійного користування земельними ділянками: сучасна практика.....	52
Константинович Є.О., Мельник В.О. Аналіз правових аспектів державного регулювання зовнішньоекономічної діяльності суб'єктів агробізнесу в Україні.....	54
Калюжна В.О., Настіна О.І. Основні етапи запровадження ринку землі в Україні.....	56
Кармазіна Л.С., Сімакова С.І. Окремі аспекти оптимізації кримінально-правових засобів протидії корупції в Україні.....	57
Катаєв Я.Д., Бровко Н.І. Етичні та методологічні аспекти використання штучного інтелекту в наукових дослідженнях.....	59
Катаєв Я.Д., Обіюх Н.М. Еволюція екологічної політики ЄС: від Римського договору до Європейського зеленого курсу.....	60
Катаєв Я.Д., Єфремова І.В. Відновне правосуддя через медіацію: сучасний стан та перспективи розвитку в Україні.....	62
Катаєв Я.Д., Бровко Н.І. Справедливість і право в умовах воєнного стану: філософсько-правовий аналіз.....	63
Качаненко Л.В., Настіна О.І. Права та обов'язки землекористувачів у сучасних умовах розвитку ринку землі.....	65
Когутенко Д.В., Сімакова С.І. Проблеми доведення корупційних правопорушень у кримінально-процесуальному праві.....	66
Костюк Р.М., Сімакова С.І. Кримінально-правова політика у сфері протидії корупції: напрями вдосконалення та практичні механізми реалізації.....	67
Костюк Р.М., Настіна О.І. Земельна ділянка як об'єкт права власності: законодавчі та практичні аспекти в умовах дії правового режиму воєнного стану.....	69
Кривенда Д.В., Мельник В.О. Гармонізація екологічного законодавства України з правом Європейського Союзу: перспективи та ризики.....	70
Костюк Р.М., Линник Т.В. Колізії в регулюванні і реалізації прав людини та шляхи їх подолання.....	71
Лук'яненко Л.М., Настіна О.І. Безоплатна правова допомога в Україні. Перспективи вдосконалення системи.....	72
Мусієць А.А., Ключко В.М. Оптимізація кримінально-правових засобів протидії корупції в Україні: виклики та перспективи.....	74
Новак Є.О., Новак Т.С. Біоенергетика як напрям розвитку сільського господарства України: правові аспекти.....	75
Осадчук С.О., Настіна О.І. Право постійного користування земельними ділянками: сучасна практика.....	76
Поліщук В.В., Настіна О.І. Децентралізація та її вплив на управління земельними ресурсами.....	78
Придатченко М.Ю., Сімакова С.І. Відповідальність юридичних осіб за корупційні правопорушення: зарубіжний досвід і українські реалії.....	80
Решетнік А.В., Настіна О.І. Правовий режим оренди земель сільськогосподарського призначення.....	81
Сергєєв О.В., Сімакова С.І. Вплив кримінально-правової політики у сфері протидії корупції на економічну безпеку держави.....	83
Сердюк В.В., Ключко В.М. Окремі аспекти кримінально-правової політики в Україні.....	84
Сморода П.О., Настіна О.І. Медіація як засіб вирішення земельних спорів у кризових умовах.....	85

БОЙКО І.О., магістрантка

Науковий керівник – **СИМАКОВА С.І.**, канд. юрид. наук

Білоцерківський національний аграрний університет

МІЖНАРОДНІ СТАНДАРТИ ПРОТИДІЇ КОРУПЦІЇ ТА ЇХ ІМПЛЕМЕНТАЦІЯ В КРИМІНАЛЬНО-ПРАВОВУ ПОЛІТИКУ УКРАЇНИ НА ШЛЯХУ ДО ЧЛЕНСТВА В ЄС

У тезах конференції розглянуто питання, що стосуються протидії корупції, як однієї з головних перешкод на шляху розвитку правової держави в Україні. Констатовано, що євроінтеграційні прагнення вимагають гармонізації національного законодавства з міжнародними стандартами протидії корупції. Зауважили, що Конвенції ООН та Ради Європи визначають ключові принципи запобігання та протидії корупційним проявам. Дійшли висновку, що імплементація цих норм у кримінально-правову політику України є важливим кроком на шляху до членства в ЄС.

Ключові слова: міжнародні ініціативи, корупція, глобалізація, антикорупційна політика, міжнародні договори, прозорість, протидія корупції.

У сучасних умовах глобалізації проблема корупції набуває міжнародного значення, а ефективна протидія їй потребує не лише внутрішньої політичної волі, а й активної участі держав у міжнародних антикорупційних ініціативах. Для України, яка перебуває на етапі реформ і євроінтеграції, імплементація стандартів ООН, ЄС, GRECO та OECD стала ключовим чинником трансформації антикорупційної політики. Саме зовнішній тиск і міжнародні зобов'язання сприяли створенню нових інституцій – НАБУ, НАЗК, САП, ВАКС – та оновленню законодавчої бази, зокрема через запровадження електронного декларування й підвищення прозорості управління [6, с. 91].

Корупція є глобальною проблемою, яка засуджується в усіх культурах і державах, тому міжнародна спільнота ухвалила низку міжнародних договорів та конвенцій, спрямованих на боротьбу з цим явищем. До них належать Міжамериканська конвенція щодо протидії корупції (1996), Конвенція ЄС про боротьбу з корупцією (1997), Конвенція ОЕСР про боротьбу з підкупом іноземних посадових осіб (1997), Конвенції Ради Європи про кримінальну та цивільно-правову відповідальність за корупцію (1999) і, насамперед, Конвенція ООН проти корупції (2003), яка є універсальним міжнародним договором, що об'єднує 172 держави [2].

Наукові дослідження свідчать про значний вплив міжнародних ініціатив на формування антикорупційної політики України. Так, О. Маланчук [5] відзначає важливість імплементації принципів прозорості, підзвітності та доброчесності у систему публічного управління; Р. Бундз [1] підкреслює роль міжнародних зобов'язань як чинника стимулювання внутрішніх реформ; М. Терещук [10] аналізує вплив рекомендацій GRECO на зміну підходів до криміналізації корупційних правопорушень. Дослідники Цегельник Н. і Бедер Д. [11] акцентують на необхідності розвитку механізмів аудиту та прозорості, тоді як О. Сологуб [9] звертає увагу на обмежену ефективність реформ без політичної волі. Попри це, важливою рушійною силою антикорупційних перетворень залишається громадянське суспільство. Активність громадських організацій, розвиток журналістики розслідувань та міжнародна підтримка допомагають зберігати антикорупційний курс та здійснювати громадський контроль за владою. У цьому контексті корисним є досвід країн Центрально-Східної Європи – Грузії, Румунії, Польщі, де успішна реалізація реформ стала можливою завдяки політичній рішучості, незалежності судової системи та узгодженим діям держави і суспільства [6 с. 90].

О. Сінчук зазначає, що сьогодні Конвенція ООН проти корупції слугує своєрідною основою для узгодження національного законодавства держав-учасниць із загальноновизнаними підходами та заходами щодо запобігання й протидії корупції [8]. Н. Задирака також підтримує цю позицію, наголошуючи, що зазначена Конвенція формує теоретичне підґрунтя для адаптації національного законодавства та визначення основних

принципів антикорупційної політики держав-учасниць [3, с. 27–29]. Дотримання стандартів, передбачених Конвенцією ООН проти корупції, сприяє ефективнішій співпраці держав у найбільш уразливих до корупції сферах та загалом зміцнює взаємну довіру між ними.

Серед основних європейських актів у сфері протидії корупції особливе значення має Резолюція (97) 24 «Двадцять принципів боротьби з корупцією», ухвалена Комітетом Міністрів Ради Європи 6 листопада 1997 року. У ній визначено ключові принципи для національних законодавств: запровадження ефективних заходів запобігання корупції, підвищення етичної культури, криміналізація корупції на національному та міжнародному рівнях, забезпечення конфіскації незаконно отриманих доходів, гарантування незалежності антикорупційних органів, прозорості діяльності публічної адміністрації та розвитку міжнародного співробітництва. Більшість цих положень були закріплені в Кримінальній конвенції Ради Європи про боротьбу з корупцією (1999 р.) [7].

Цивільна конвенція Ради Європи про боротьбу з корупцією (1999 р.) передбачає впровадження ефективних засобів правового захисту осіб, яким завдано шкоди внаслідок корупційних дій, та гарантує їм право на судовий захист і компенсацію як матеріальної, так і моральної шкоди. Обидві Конвенції Ради Європи стали орієнтиром для формування європейських стандартів антикорупційної політики. Україна, ратифікувавши ці документи, зобов'язана дотримуватись їхніх положень у протидії корупції як у публічному, так і приватному секторах [4].

Отже, ми дійшли висновку, що імплементація міжнародних стандартів у сфері протидії корупції є важливою умовою ефективної антикорупційної політики, проте в Україні вона має фрагментарний і вибіркового характеру. На наше переконання серед основних проблем, які існують в даному контексті це — відсутність відповідальності за невиконання зобов'язань, неповне відображення міжнародних норм у законодавстві, слабке їх практичне застосування та недостатнє залучення громадськості до контролю й реалізації реформ. Водночас міжнародні антикорупційні ініціативи стали каталізатором оновлення державної політики, сприяючи створенню нових інституцій, удосконаленню правової бази та підвищенню прозорості. Подальше зближення з європейськими стандартами потребує посилення інституційної спроможності, розвитку антикорупційної освіти, цифровізації державного управління та ширшої участі громадськості у прийнятті рішень.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Бундз Р. Міжнародне співробітництво України у сфері запобігання та протидії корупції. Вісник Національного університету «Львівська політехніка». Серія: Юридичні науки. 2022. № 3(35). URL: <https://science.lpnu.ua/sites/default/files/journalpaper/2022/dec/29275/46.pdf> (дата звернення: 17.10.2025).
2. Головін Б.М. Кримінологічне поняття віктимізації. Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Серія: Юриспруденція. 2015. Вип. 15(2). С. 93-96. URL: [http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nvmgu_jur_2015_15\(2\)_27](http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nvmgu_jur_2015_15(2)_27) (дата звернення: 17.10.2025).
3. Задирака Н., Кабанець Р. Світовий досвід запобігання та протидії корупції: до питання про інтеграцію законодавства України до права Європейського Союзу. Віче. 2014. № 10. С. 27–29.
4. Конвенція Ради Європи про цивільно-правову відповідальність за корупцію від 4 листопада 1999 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_102 (дата звернення: 18.10.2025).
5. Маланчук О. Г. Вплив глобальних ініціатив на процеси запобігання корупції в системі публічного управління України: теоретико-прикладний аспект: дис. д-ра філос.: спец. 281 – Публічне управління та адміністрування. Одеса, 2022. 286 с
6. Новоскольцева Л.О. Вплив міжнародних антикорупційних ініціатив на трансформацію національної політики запобігання корупції. Політичні інститути та процеси. 2025. No. 2. Р. 87–94. URL: <https://doi.org/10.24195/2414-9616.2025-2.13> (date of access: 17.10.2025).
7. Резолюція (97) 24 щодо Двадцяти засадничих принципів боротьби з корупцією, які прийняті на 101 сесії Комітету Міністрів Ради Європи. URL: [http://www.acrc.org.ua/ua/reports/library/all/rezolyucziya-\(97\)-24-shhododvadczyati-zasadnichix-princzipiv-borotbiz-korupczieyu,-yaki-prijnyati-na-101-sesiyi-komitetu-ministriv-radi-evropi.html](http://www.acrc.org.ua/ua/reports/library/all/rezolyucziya-(97)-24-shhododvadczyati-zasadnichix-princzipiv-borotbiz-korupczieyu,-yaki-prijnyati-na-101-sesiyi-komitetu-ministriv-radi-evropi.html) (дата звернення: 18.10.2025).
8. Сінчук О. Конвенція ООН проти корупції: правовий базис запобігання та протидії корупції. Міністерство юстиції України. URL: <http://old.minjust.gov.ua/21048>.
9. Сологуб О. В. Ефективність міжнародних ініціатив у сфері боротьби з корупцією та шляхи їх вдосконалення. Міжнародний науковий журнал «Інтернаука». Серія: Юридичні науки. 2025. № 2. URL: <https://www.inter-nauka.com/ru/issues/law2025/2/10710> (дата звернення: 17.10.2025).

10. Терещук М.М. Вплив міжнародних антикорупційних стандартів на кримінально-правову політику України. Окремі аспекти кримінально-правової політики у сфері запобігання корупції: матеріали Всеукр. круглого столу присвячені Міжнародному дню боротьби з корупцією (БНАУ, 05 листопада 2024 р.). Біла Церква, 2024. С. 29–31

11. Цегельник Н.І., Бедер Д.А. Роль внутрішнього аудиту у забезпеченні прозорості інформаційних ресурсів для управління бізнесом в умовах цифровізації. Актуальні питання економічних наук. 2025. № 8. URL: <https://a-economics.com.ua/index.php/home/article/view/278/295> (дата звернення: 17.10.2025).

УДК. 349.41

ГАМОЦЬКИЙ Я.В., магістратрант

Науковий керівник – **НАСТІНА О.І.**, канд. юрид. наук

Білоцерківський національний аграрний університет

ПРАВО ВОЛОДІННЯ ЗЕМЕЛЬНИМИ ДІЛЯНКАМИ У ВОЄННИЙ ЧАС

Досліджено проблематику володінням землею іноземцями та особами без громадянства під час військового стану в Україні. Розглянуто проблеми прогнози та перспективи що їх подолання.

Ключові слова: Земля, іноземний громадянин, закон України, фізична особа, володіння, право.

Право власності на землю в Україні завжди мало особливе значення, оскільки земля є основним національним багатством [1]. В умовах воєнного стану питання володіння землею іноземцями набуває додаткової актуальності, адже воно пов'язане не лише з економічними, а й з безпековими та оборонними аспектами.

Подолання колізій щодо володіння землею іноземцями у воєнний час ґрунтується на принципах верховенства Конституції, спеціалізації норм, пріоритету новішого закону, міжнародних стандартів та національної безпеки. Дотримання цих принципів забезпечує правову визначеність і дозволяє захищати інтереси держави, водночас зберігаючи баланс із міжнародними зобов'язаннями України.

Основні положення володіння землею у воєнний час:

- У мирний час Земельний кодекс України [2] (ст. 81, 130) дозволяє іноземцям володіти лише земельними ділянками несільськогосподарського призначення, тоді як сільськогосподарські землі їм у власність не передаються.

- У військовий час Закон України «Про правовий режим воєнного стану» [3] (ст. 14) передбачає можливість примусового відчуження земельних ділянок у власників, у тому числі й у іноземців, для потреб оборони з подальшою компенсацією.

- Земля, яка перебуває у власності іноземних осіб у прикордонних або стратегічних районах, може становити загрозу національній безпеці, тому держава має право обмежувати таке володіння.

- Успадковані іноземцями земельні ділянки відповідно до Земельного кодексу підлягають відчуженню, що у воєнний час може відбуватися у прискореному порядку.

- Міжнародне право (Протокол № 1 до ЄКПЛ [4]) визнає право кожного мирно володіти майном, але допускає його обмеження в інтересах суспільної безпеки. Це легітимізує дії України під час війни.

Володіння неаграрною землею

- Іноземні фізичні особи можуть вільно купувати неаграрну землю в межах населених пунктів (наприклад, для забудови) або ділянки, пов'язані з нерухомістю, якою вони вже володіють. Це включає зелені поля для розвитку (greenfield development).

- Іноземні юридичні особи можуть набувати неаграрну землю лише одночасно з будівлями на ній або для проектів у межах населених пунктів. Для уникнення обмежень часто використовують двошарову корпоративну структуру (українська компанія з іноземним контролем).

- Житлова та комерційна нерухомість: Іноземці можуть без обмежень купувати квартири, офіси чи комерційні об'єкти, включаючи пов'язану з ними землю.